

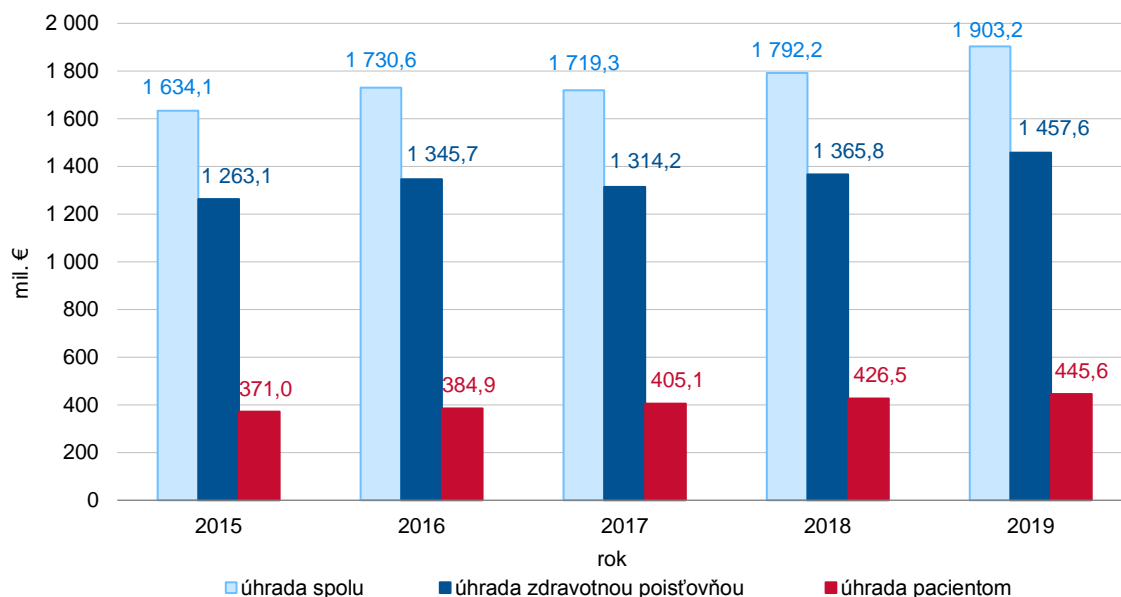
Spotreba humánnych liekov a zdravotníckych pomôcok v SR 2019

Spotreba humánnych liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín hradených aj nehradených z verejného zdravotného poistenia je vyjadrená v množstve balení a v množstve úhrad zdravotných poisťovní a pacientov za vydané produkty v lekárňach a v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti. Prezentované dáta boli získané spracovaním štvrťročných výkazov Ministerstva zdravotníctva o vydaných humánnych liekoch, zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách L (MZ SR) 1-04 a výkazu o predpísaných a vydaných humánnych liekoch, zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách na základe verejného zdravotného poistenia L (MZ SR) 2-04.

Spotreba humánnych liekov

V roku 2019 sa **celková spotreba** humánnych liekov v SR z pohľadu finančnej úhrady (G 1) zvýšila oproti roku 2018 o 6,2 % na **1 903,2 mil. EUR**. V tom úhrada zdravotných poisťovní predstavovala 1 457,6 mil. EUR, čo je nárast o 6,7 % oproti roku 2018. Vzrástla aj **úhrada platená pacientom**, ktorá sa v roku 2019 zvýšila o 4,5 % a **predstavovala 445,6 mil. EUR**.

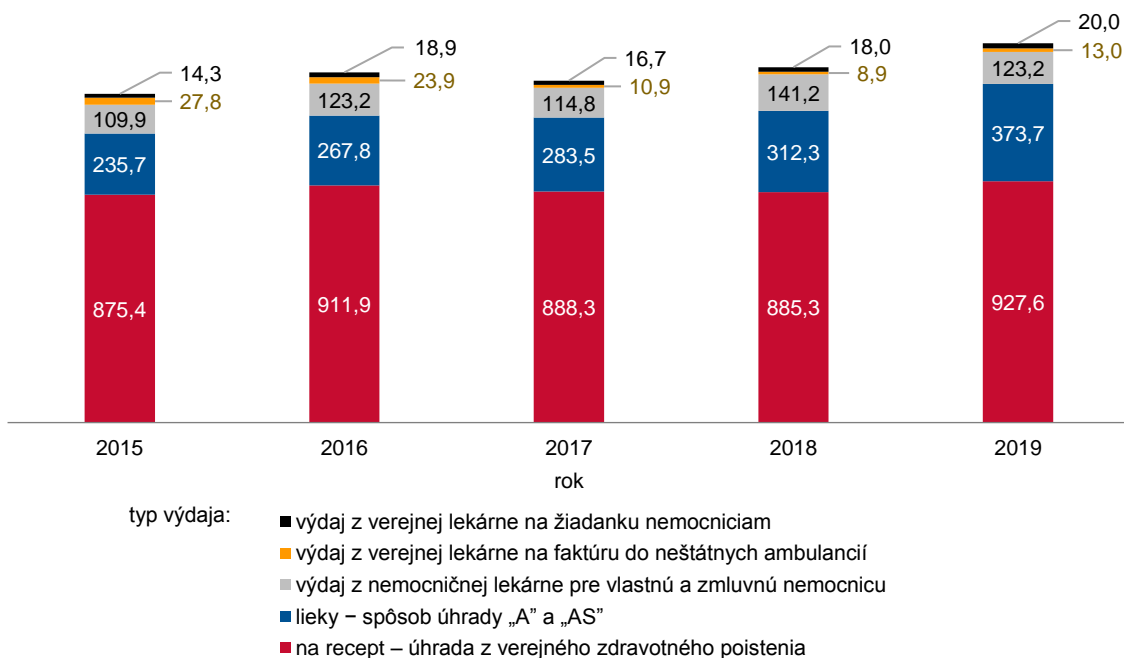
G 1 Spotreba vydaných liekov podľa úhrady v mil. €

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T1.

Pri **úhrade zdravotných poisťovní** v roku 2019 (G 2) tvorila najväčšiu finančnú položku **úhrada za lieky vydané na lekárske predpis v sume 927,6 mil. EUR**, čo predstavuje 4,8 % nárast oproti predchádzajúcemu roku. K medziročnému nárastu o 19,6 % prišlo v úhradách poisťovní aj pri liekoch so spôsobom úhrady „A“ a „AS“, kde poisťovne zaplatili 373,7 mil. EUR. Podobne sa o 11,2 % zvýšila aj úhrada poisťovní pri výdaji z verejnej lekárne na žiadamku nemocniciam, ktorá činila 20 mil. EUR. Medziročný percentuálny nárast o 46,3 % predstavovala pre poisťovne tiež úhrada liekov vydaných na faktúru do neštatných ambulancií v sume 13 mil. EUR. Medziročný pokles zaznamenali poisťovne len pri úhradách za lieky vydané z nemocničnej lekárne pre vlastnú a zmluvnú nemocnicu, o 12,7 % menej oproti roku 2018. Pri tomto type výdaja predstavovala úhrada za lieky 123,2 mil. EUR.

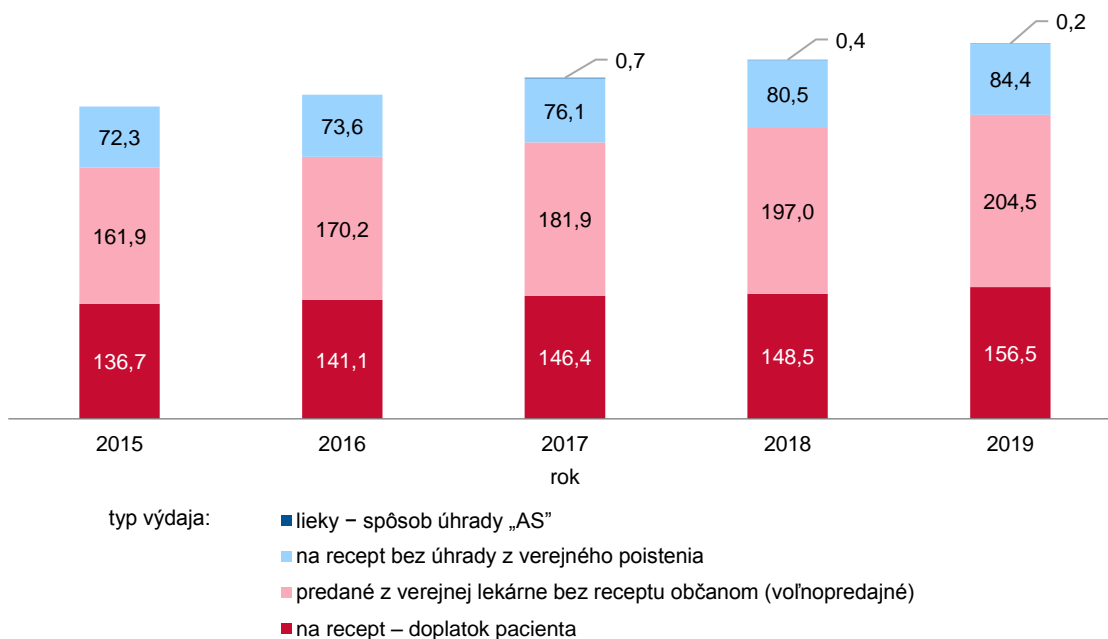
G 2 Spotreba liekov podľa typu výdaja v mil. € – úhrada zdravotných poisťovní

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T1.

Úhrada pacientov za voľnopredajné lieky (G 3) vzrástla medziročne o 3,8 % na sumu 204,5 mil. EUR. Taktiež sa zvýšila o 5,3 % úhrada doplatkov za lieky na recept na 156,5 mil. EUR a platby pacientov za lieky na recept bez úhrady z verejného zdravotného poistenia (VZP) o 4,8 %, na sumu 84,4 mil. EUR.

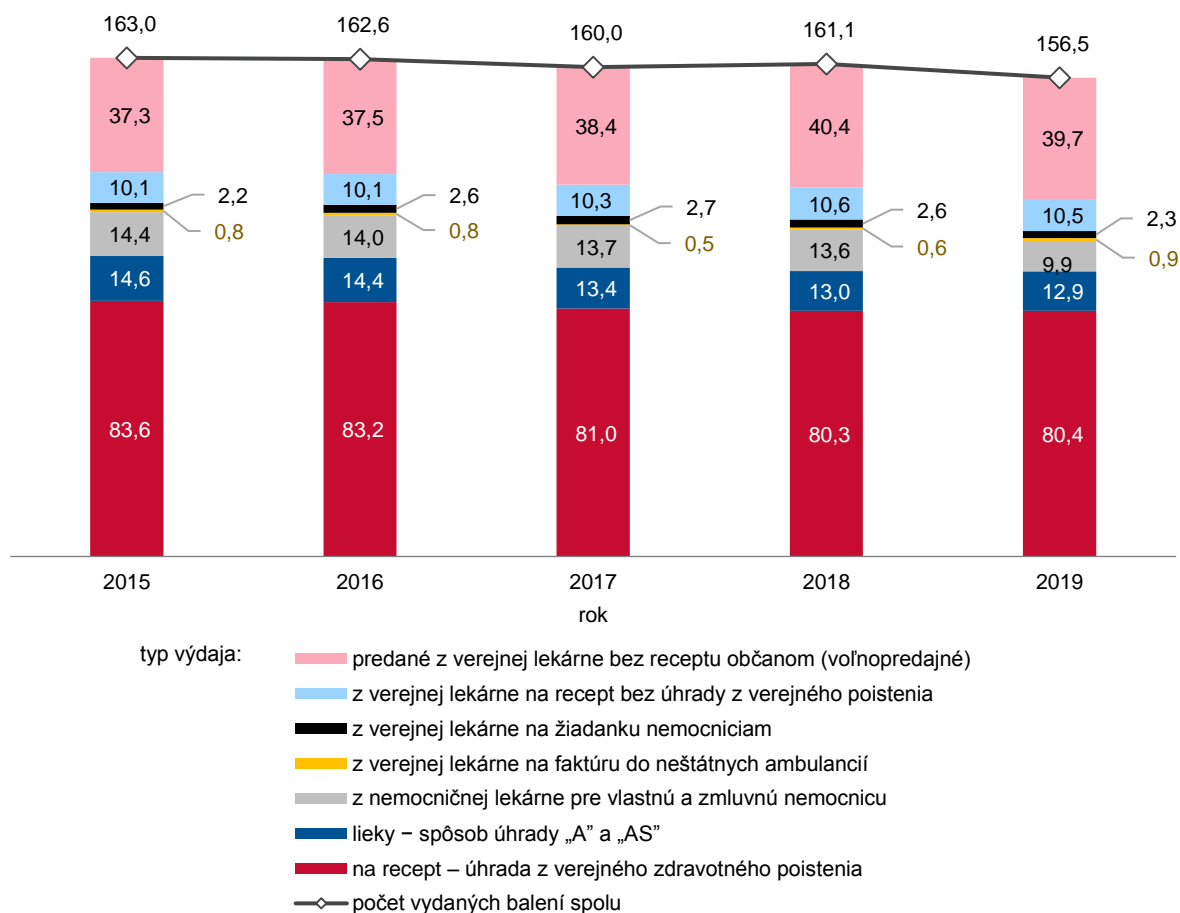
G 3 Spotreba liekov podľa typu výdaja v mil. € – úhrada pacientov

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T1.

Spotreba liekov vyjadrená počtom balení (G 4) medziročne klesla o 2,8 % a predstavovala **156 539 739,5 balení**. Najväčší podiel vydaných balení tvorili lieky na recept plne alebo čiastočne hrazené z VZP, a to 51,3 %. Podiel predaných balení voľnopredajných liekov tvoril z celkovej spotreby 25,3 %. Lieky vydané pre nemocnice a neštátne ambulancie tvorili spolu 8,5 %. Lieky so spôsobom úhrady „A“ a „AS“ predstavovali 8,2 % z celkového počtu balení. Najnižší bol podiel pri baleniach liekov vydaných na recept nehradených na základe VZP, ktorý predstavoval 6,7 % z celkovej spotreby balení liekov.

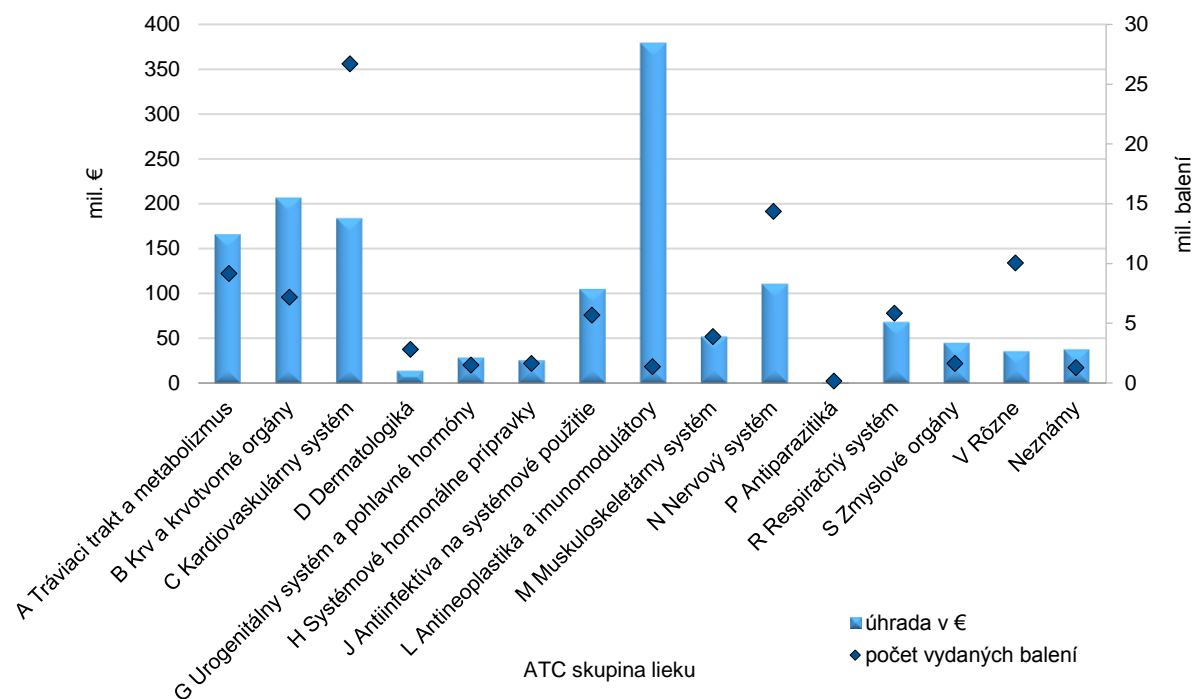
G 4 Spotreba liekov podľa typu výdaja v mil. balení

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku G4.

Z hľadiska úhrady liekov podľa ATC skupín (G 5) bola najvyššia celková úhrada pri liekoch na recept a liekoch so spôsobom úhrady „A“ a „AS“ hrazených z VZP v skupine **L Antineoplastiká a imunomodulátory (378,5 mil. EUR)** a v skupine B Krv a krvotvorné orgány (206,3 mil. EUR). Nasledovali liečivá skupiny C Kardiovaskulárny systém (183,6 mil. EUR) a skupiny A Tráviaci trakt a metabolizmus (165,6 mil. EUR).

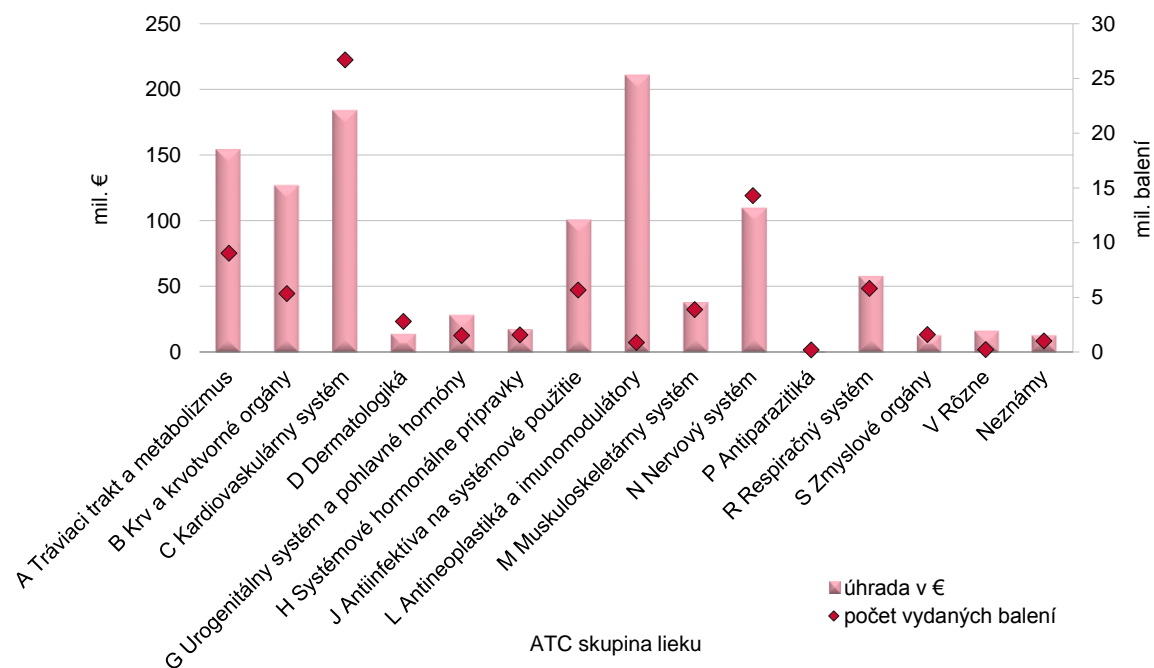
G 5 Spotreba liekov vydaných na recept a liekov so spôsobom úhrady „A“ a „AS“ hrađených z verejného zdravotného poistenia podľa ATC skupiny

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T2.

K najviac predpisovaným liekom na recept hrađeným z verejného zdravotného poistenia podľa ATC skupín patrili podobne, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2019 lieky na kardiovaskulárny systém s počtom 26,7 mil. balení a úhradou z VZP 132,2 mil. EUR. Nasledovali lieky na nervový systém s počtom 14,3 mil. balení a úhradou z VZP v hodnote 91,3 mil. EUR a lieky na tráviaci trakt a metabolizmus s počtom 9 mil. balení a úhradou poisťovní 132,7 mil. EUR (G 6).

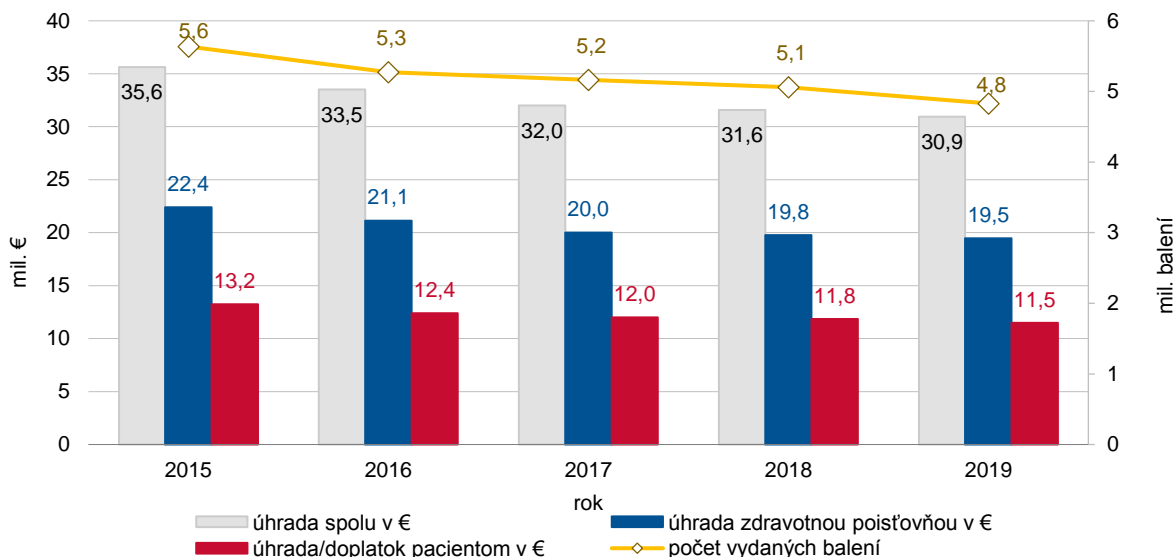
G 6 Spotreba liekov vydaných na recept hrađených z verejného zdravotného poistenia podľa ATC skupiny

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T3.

K intenzívne sledovanej spotrebe liekov patrí ATC skupina **J01 Antibakteriálne látky na systémové použitie**. V spotrebe tejto skupiny liekov vydaných na lekársky predpis hradených z VZP prišlo v posledných piatich rokoch k miernemu, ale systematickému **poklesu v počte predpísaných balení aj v úhrade** (G 7). V roku 2019 sa znížil počet balení o 4,5 % a celková úhrada o 2,1 % v porovnaní s rokom 2018. Celkovo bolo vydaných **4,8 mil. balení liekov** s finančnou úhradou **30,9 mil. EUR** (62,9 % úhrada zdravotných poisťovní a 37,1 % doplatok pacientov).

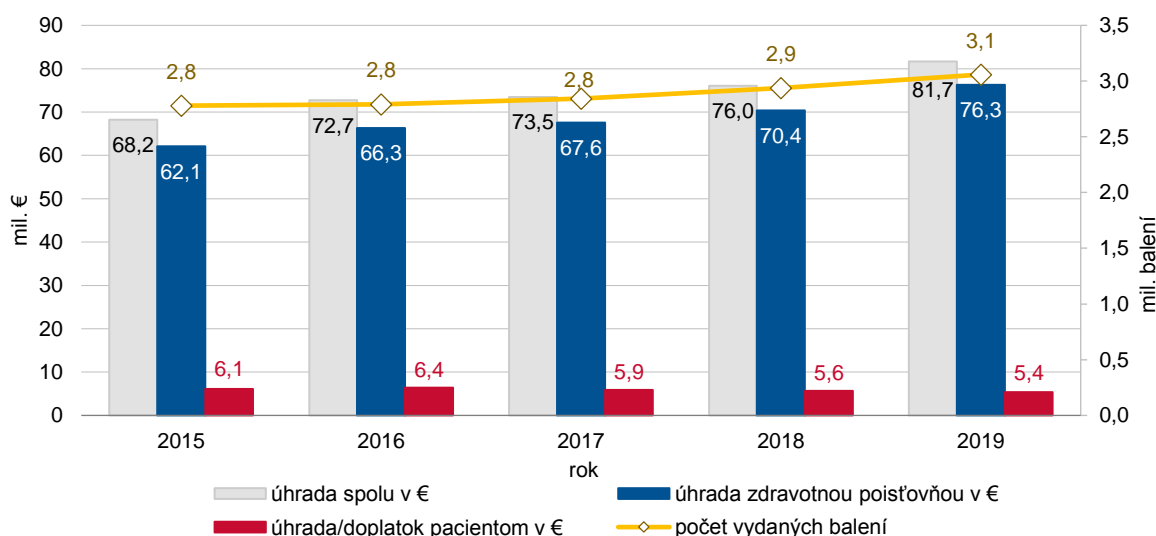
G 7 Spotreba liekov ATC skupiny J01 Antibakteriálne látky na systémové použitie vydaných na recept hradených z verejného poistenia

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T4.

V posledných piatich rokoch prišlo k **nárastu spotreby** liekov v ATC skupine **A10 Antidiabetiká** (G 8). V porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol počet balení vydaných na recept hradených v VZP o 4,1 % na **3,1 mil. balení**. Celková úhrada predstavovala **81,7 mil. EUR** (93,4 % úhrada zdravotných poisťovní a 6,6 % doplatok pacientov). Výdavky poisťovní sa v päťročnom porovnaní kontinuálne zvyšujú, v roku 2019 zaplatili o 8,4 % viac ako v predchádzajúcom roku. Naopak, od roku 2016 dochádza ku miernemu poklesu doplatku pacientov, ktorý sa v roku 2019 medziročne znížil o 4,8 %.

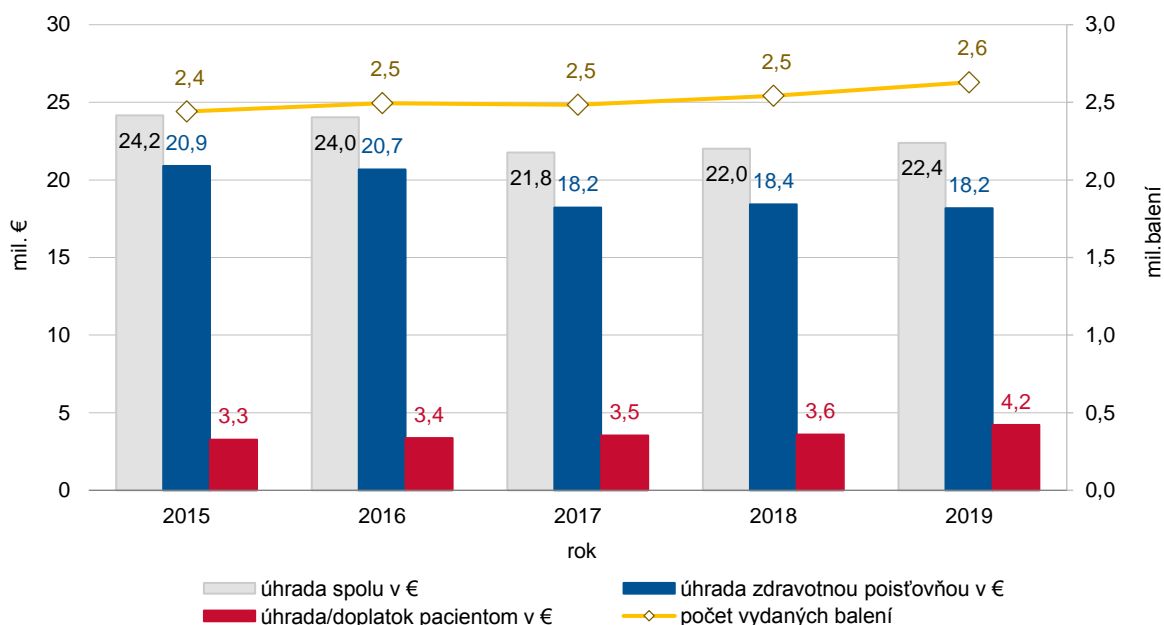
G 8 Spotreba liekov ATC skupiny A10 Antidiabetiká vydaných na recept hradených z verejného poistenia

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T5.

V pozorovaní päťročného vývoja **mierne rastie spotreba** vydaných balení liekov z ATC skupiny **N06 Psychoanaleptiká** (G 9). V roku 2019 bolo vydaných **2,6 mil. balení** psychoanaleptík na recept hradených z VZP (o 3,4 % viac ako v roku 2018). Finančná úhrada za tieto lieky tvorila **22,4 mil. EUR** s medziročným nárastom o 1,7 %. **Zvýšil sa najmä doplatok pacientov, a to o 17,5 %**. Úhrada poisťovní naopak klesla o 1,4 %.

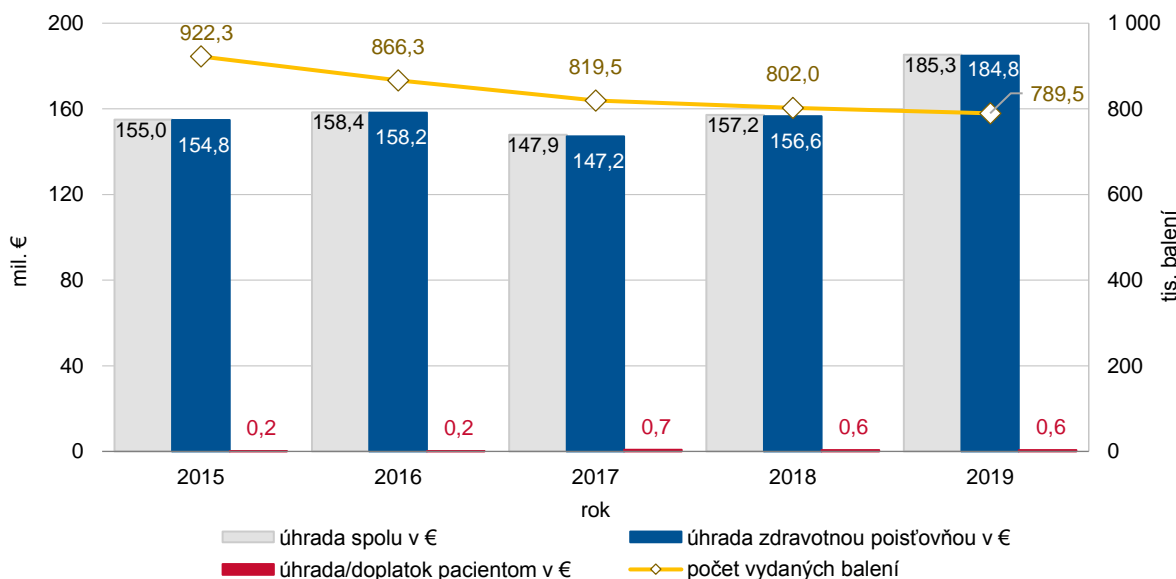
G 9 Spotreba liekov ATC skupiny N06 Psychoanaleptiká vydaných na recept hradených z verejného poistenia

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T6.

V roku 2019 bolo vydaných **789,5 tis. balení** liekov z ATC skupiny **L01 Cytostatiká** (G 10). Počet vydaných balení medziročne klesol o 1,6 %. Cytostatiká sú takmer plne hradené z VZP. **Úhrada zdravotných poisťovní** (184,8 mil. EUR) medziročne **narástla o 18 %**, čo môže súvisieť s nástupom nových inovatívnych liekov pri liečbe onkologických ochorení.

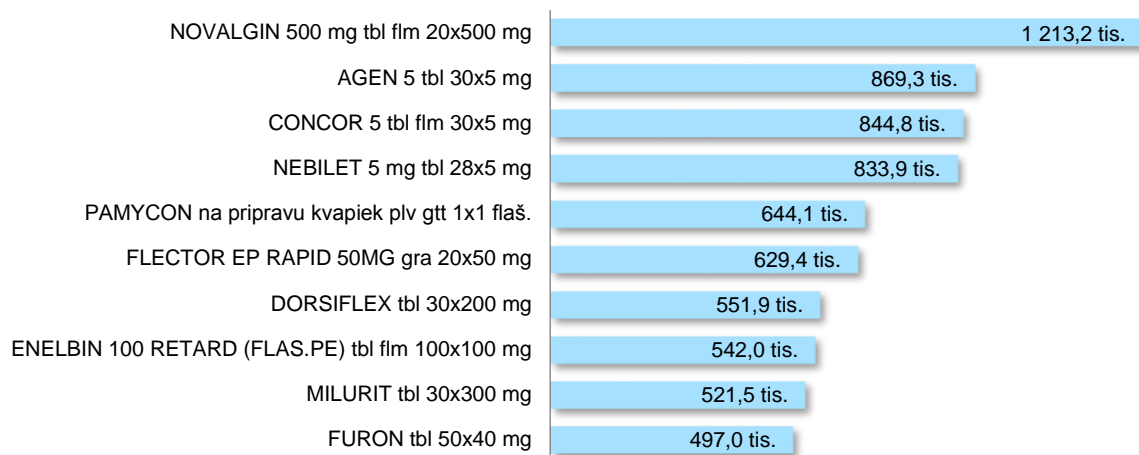
G 10 Celková spotreba liekov ATC skupiny L01 Cytostatiká

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T7.

V rebríčkoch spotreby bol **najčastejšie predpisovaným liekom vydaným na recept hradeným z verejného poistenia** analgetikum **NOVALGIN** 500 mg tbl flm 20x500 mg, po ňom nasledovali lieky na kardiovaskulárny systém **AGEN** 5 tbl 30x5 mg a **CONCOR** 5 tbl flm 30x5 mg (G 11).

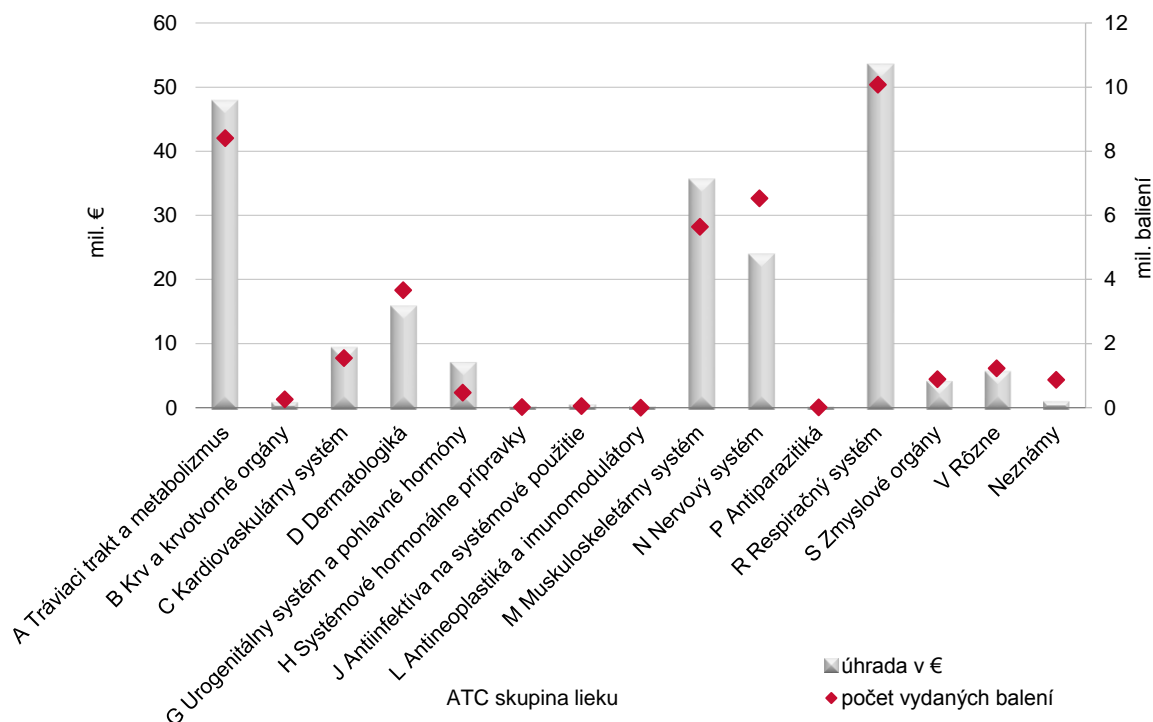
G 11 Top 10 liekov vydaných na recept hradených z verejného zdravotného poistenia podľa množstva lieku v baleniach

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T8.

Celková spotreba **voľnopredajných liekov** predstavovala 39,6 mil. balení. Podľa ATC skupín (G 12) bolo predaných **najviac balení liekov na respiračný systém, s počtom 10,1 mil. balení**, nasledovali lieky na tráviaci trakt s 8,4 mil. baleniami a lieky na nervový systém s 6,5 mil. baleniami. Z pohľadu úhrady pacienti najviac zaplatili za voľnopredajné lieky na respiračný systém (53,3 mil. EUR), ďalej za lieky na tráviaci trakt a metabolizmus (47,7 mil. EUR) a na muskuloskeletárny systém (35,5 mil. EUR).

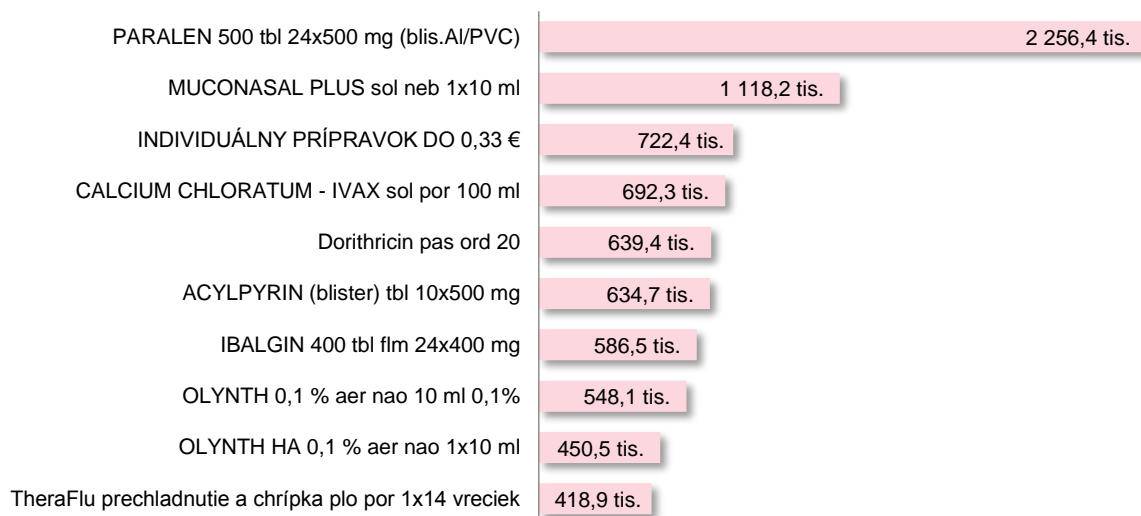
G 12 Spotreba voľnopredajných liekov podľa ATC skupiny lieku

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T9.

Podobne ako v minulom roku bol **najčastejšie kupovaným voľnopredajným liekom** PARALEN 500 tbl 24x500 mg a MUCONASAL PLUS sol neb 1x10 ml (G 13).

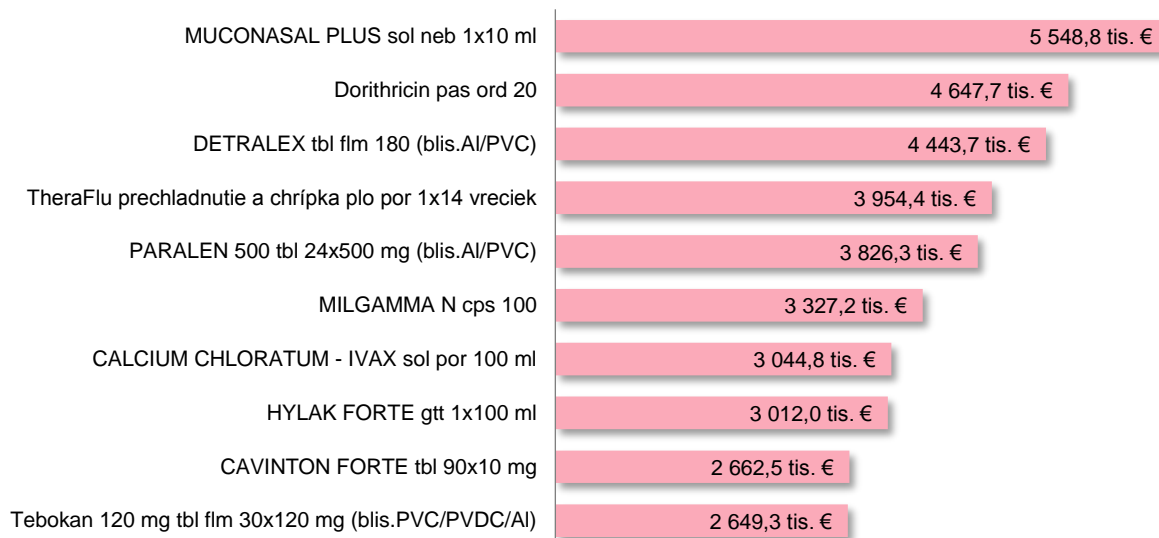
G 13 Top 10 voľnopredajných liekov podľa množstva lieku v baleniach

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T10.

Najvyššia suma úhrad od pacientov po zohľadnení všetkých typov výdaja lieku bola za výdaj liekov MUCONASAL PLUS sol neb 1x10 ml, ďalej za Dorithricin pas ord 20 a DETRALEX tbl flm 180 (blis.AI/PVC).

G 14 Top 10 liekov s najvyššou úhradou pacientov

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T11.

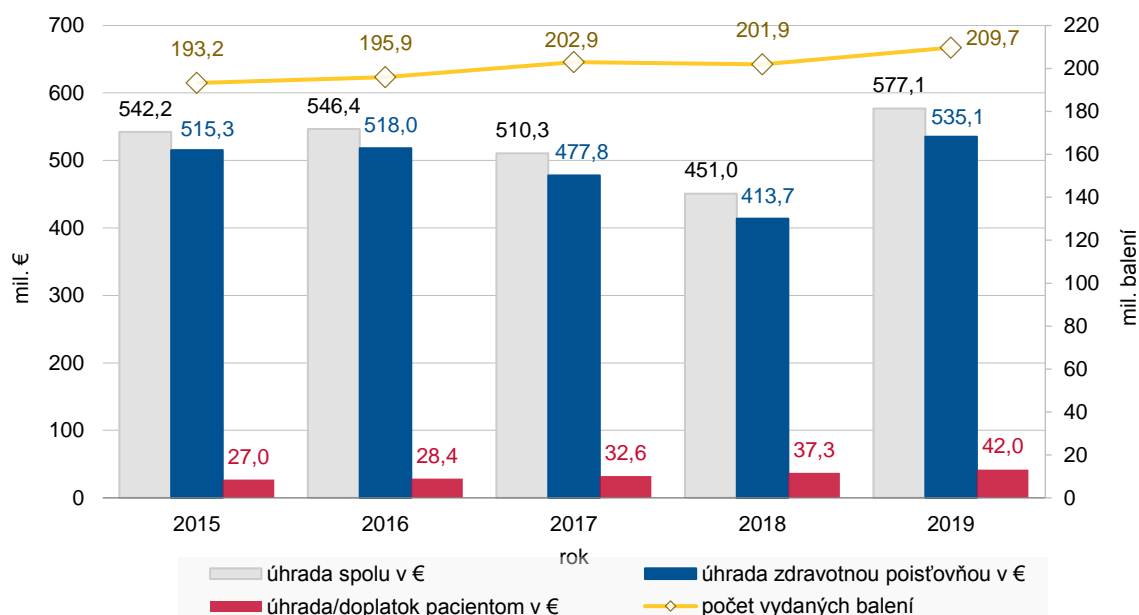
Spotreba zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín

Celková spotreba zdravotníckych pomôcok (vrátane špeciálneho zdravotníckeho materiálu) v roku 2019 predstavovala **209,7 mil. balení**, čo je nárast o 3,9 % oproti roku 2018. Celková úhrada v sume **577,1 mil. EUR** predstavuje 28,0 % medziročný nárast. Stúpla aj celková úhrada poisťovní o 29,4 % a doplatok pacientov o 12,6 % (G 15).

V rámci spotreby zdravotníckych pomôcok hradených z VZP vydaných na recept a so spôsobom úhrady „A“ bolo vydaných 133,8 mil. balení. Poisťovne zaplatili 360,3 mil. EUR a pacienti doplácali 10,5 mil. EUR.

Z lekárne bez receptu bolo vydaných 28,9 mil. balení zdravotníckych pomôcok, čo je o 9,4 % viac ako v roku 2018 a úhrada pacientov stúpla o 14,6 % na sumu 30,6 mil. EUR.

G 15 Spotreba vydaných zdravotníckych pomôcok (vrátane špeciálneho zdravotníckeho materiálu)

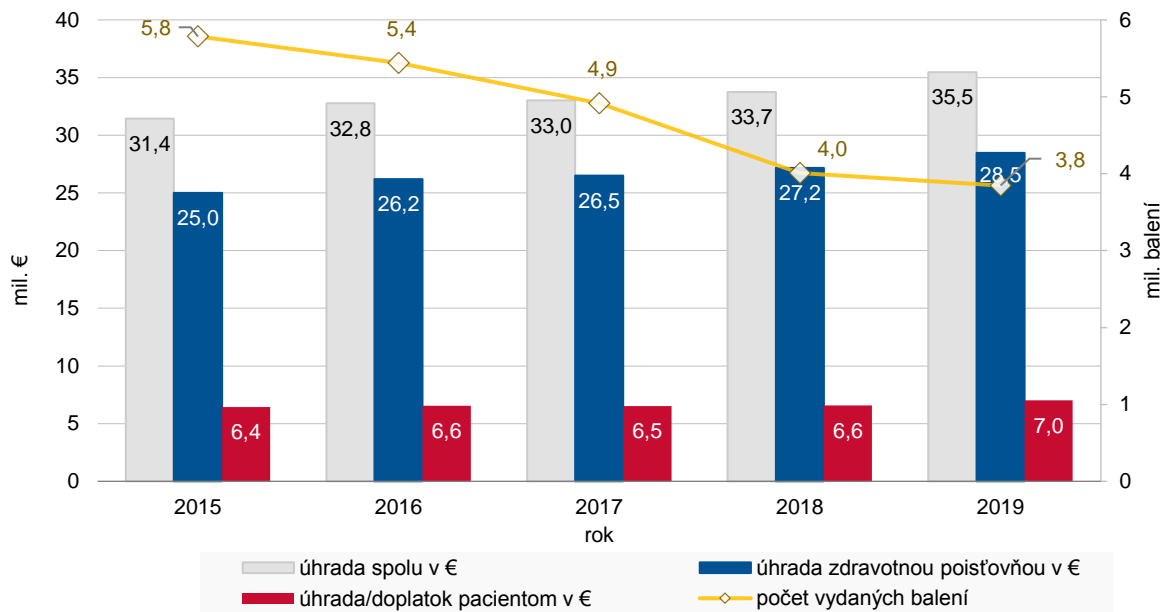
V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T12.

Pri celkovej **spotrebe dietetických potravín** prišlo v posledných piatich rokoch k systematickému miernemu **nárastu celkovej úhrady**, úhrady poisťovní, aj doplatku pacientov (G 16). V roku 2019 sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila celková úhrada poisťovní o 4,8 % na **28,5 mil. EUR**, podobne ako aj doplatok pacienta, ktorý sa zvýšil o 6,6 % na 7,0 mil. EUR.

Celková spotreba dietetických potravín vyjadrená v **počte balení však medziročne klesá**. V roku 2019 kleslo množstvo dietetických potravín vydaných na recept hradených z VZP oproti predchádzajúcemu roku o 4,3 % na 3,5 mil. balení.

Predaných z verejnej lekárne bez receptu bolo 269,8 tis. balení dietetických potravín, čo predstavuje mierny nárast o 1,8 %. Pacienti za voľnopredajné dietetické potraviny zaplatili 2,6 mil. EUR, čo je o 2,4 % viac ako v roku 2018.

G 16 Spotreba vydaných dietetických potravín

V publikačných tabuľkových výstupoch (xls, ods) je tento graf uvedený na hárku T13.

Podrobnejšie údaje k tejto téme sú obsiahnuté v štatistických výstupoch zverejnených na http://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy.

K dispozícii sú tiež výstupy obsahujúce úplný rebríček spotreby humánnych liekov na úroveň ŠÚKL kódu lieku a štruktúrované dataseťy s úplným zoznamom liekov, ktoré umožňujú vytváranie vlastných výberov a triedenie podľa položiek – ATC skupina lieku, kód lieku, štát výrobcu, názov výrobcu a typ výdaja lieku.